

‘Finding Willard’: een beeldschone Amerikareis-op-toneel met een te verdoken missie

Knack - Els Van Steenberghe

Tom Struyf belandde eerst in het Amerikaanse gehucht Willard én nadien in een dramatische periode in zijn leven. Hij maakt er de secuur gecomponeerde vertel- en videovoorstelling *Finding Willard* over.

‘de tuinen van tom’. Dat staat in bescheiden letters op de flanken van een witte wagen die vlak naast het theater geparkeerd staat. Dat is geen toeval. Theatermaker Tom Struyf – bekend om voorstellingen als [De Tatiana Aarons Experience](#) (2010) of [Vergeetstuk](#) (2012) die minutieus verweven kluwen van fictie en non-fictie zijn – is sinds enkele jaren ook ‘tuinenmaker’. Die twee werelden beïnvloeden elkaar voortdurend. Dat blijkt zelfs nog voor *Finding Willard* gestart is.

EEN TRIBUNE ALS EEN KERK

De voorstelling speelt op een mooi vormgegeven podium. Centraal: een zorgvuldig uit hout gesneden, rechthoekige plattegrond. Die plattegrond heeft het formaat van een Japanse ‘tatamitafel’ en zal tijdens het stuk met ingenieus verlicht worden. Daardoor lijkt het alsof je vanuit de lucht naar Willard kijkt. Rond die ‘tafel’ staan drie kleine tribunes. De houten structuur van elke tribune is rood, de stoelen zijn wit. Opvallend detail: elke stoelpoot past in een rond gaatje zodat de stoelen nooit kunnen schuiven. Het publiek gaat haast geruisloos zitten. Bijna als in een kerk.

Ook dat is niet toevallig. De kleuren van de tribune zijn de kleuren van het dorpskerkje van Willard. Dat kerkje heeft witte muren en een rood dak. Daar start Struyfs fascinatie voor het Amerikaanse dorpje waar hij belandde tijdens een rondreis met een vriend. Struyf legt alles haarfijn uit. Hoe de dominee van het kerkje tevens de uitbaatster is van de B&B waar hij logeert. Hoe de gevangenis aan de overkant van de hoofdstraat op het terrein staat waar vroeger een psychiatrisch ziekenhuis was. Hoe zowat het hele dorp werkte in of leverde aan dat ziekenhuis...

Struyf vertelt met de tekst in de hand. Jammer. Hij is een begenadigd speler en verteller. Zon’ papieren hulpje geeft het spel echt geen meerwaarde. Aanvankelijk is niet helemaal duidelijk waarom hij zo gebeten is door dat dorpje. Van zodra de drie videoschermen achter hem aanfloepen, wordt dat al

iets duidelijker. De beelden tonen een dorpje dat in de lente dankzij de planten en bloemen felgroen en felgeel kleurt. De natuurpracht is overweldigend. Die natuur én dat symbiotische samenleven tussen dorpelingen, ziekenhuispersoneel en patiënten maakten Willard in Struyfs ogen tot een ideale plek om op te groeien. Struyf wil achterhalen wanneer dat ideaal brak.

TE VOORZICHTIGE VERTELLER

Pas halverwege de voorstelling ontdek je – net zoals Struyf dit halverwege zijn reis ontdekte – dat er een link is tussen Willard en het psychiatrisch centrum in Geel. Met die link wordt nauwelijks wat gedaan. Mogelijk omdat Struyfs focus op dat moment in de reis bij (nieuw) leven lag en denken over vaderschap.

Struyf vertelt zo summier en voorzichtig mogelijk over het drama dat hij als ontluikende vader meemaakt. Hij wil zichzelf en zijn leed niet in het middelpunt van de belangstelling plaatsen. Hij wil het evenmin verzwijgen. Dat siert hem én dat wrikt. Het lijkt alsof hij dé reden waarom hij *Finding Willard* maakt slechts via een lange omweg langs véél gesprekken met personeel en patiënten durft te benoemen. Die schroom is begrijpelijk maar belemmert de voorstelling die pas naar het slot echt op kruissnelheid komt.

Het maakt van *Finding Willard* een secuur verteld en gemonteerd reisverhaal waarin Struyf een vraag over omgaan met mensen met een mentale beperking of ziekte plant maar niet volledig tot bloei brengt .

Finding Willard reist tot 18 februari 2023 door de Lage Landen. tomstruyf.be